

1. Telefonata mill-Awstralja

Ix-xita, niezla bil-qliel, ma kellhiex aptit tehda, u minn hin għal ieħor, xi sajjetta kienet qed iżzarrat minn fuq s'isfel is-sema griż. Għalkemm kienu għadhom it-tlieta ta' wara nofs in-nhar, barra kien kważi dalam. Hadd ma kien jidher fit-triq ħlief xi tfajjel ġej mill-iskola jiġri mxarrab daqs fellus. Marija kienet mehdija tgħalli ftit te u tipprepara xi pastini f'gabarrè għat-tfal, Reuben u Claire, li kienu ġejjin lura fi triqthom mill-iskola. Xtaqet li kieku r-raġel ma nzertax xogħol biex seta' jmur jiġborhom bil-karozza iżda Tony kien jaħdem minn kmieni fil-ghodu sa tard bil-lejl.

Fil-kċina, minbarra Marija, kien hemm ommha Tarcisja. Li kieku mhux għax kull minuta kienet twaqqa' l-kuruna tar-rużarju ma' l-art, lanqas kont tintebaħ li qieghda hemm. Dejjem bil-qieghda, għas-sħana tal-forn, iżzebbeġ il-kuruna biż-żibeġ fluworixxenti bejn subgħajha mkemmxax. Minn meta żewġha Pietru miet, bintha offriet li tiġborha magħha. It-tfal kienu jhobbuha ħafna u ma ridux li toqgħod weħidha d-dar.

Hekk kif rat li t-tfal għadhom ma rritornawx bdiet tħammem:

"Kemmi ha jdumu ma jiġu? Ma nagħmlux mod li waqgħu f'xi gandott u wegġgħu? Jew żelqu u kisru xi sieq, hux? Madonna tal-Karmnu wassalhom bis-sliema," talbet waqt li qamet biex tara

jekk ix-xemgħa li kellha quddiem ir-Redentur kenitx għadha tixgħel. Kienet baqgħet tixgħelha mindu kellha lil Marija wara hłas diffiċli. U issa kienet marret toqgħod ma' bintha bil-patt li jhalluha tixgħelhielu kuljum sakemm il-Bambin jislifha l-għomor.

"U kemm tagħmilhom bi kbar ma!" qatgħetilha kliemha bintha. "Tahseb li din l-ewwel darba li ġejjin mill-iskola fix-xita? Dawk l-hena tagħhom iċafalsu fl-għadajjar! Hawn ha l-ajru diġà beda jiftaħ," serrhitilha mohħha Marija, waqt li marret qrib it-tieqa, li kellhom fil-kċina. Kif ħarset barra t-triq, tilmaħ ċorma tfal ġejjin, bis-*satchels* wara daharhom. "Arahom ġejjin. Ahjar inpoġġilhom qalziet u flokk fuq sigġu qrib il-forn biex jisħnu." U telqet b'ġirja lejn kamarthom, sabet il-hwejjeġ u perrċithom quddiem il-forn.

Hekk kif daħlu, Reuben u Claire sellmu lil ommhom u lil nannithom, taw is-salt għal hwejjiġhom imdendla mas-sigġu, u telqu bil-ġri lejn il-kamra tagħhom biex ibiddlu, għax hwejjiġhom kienu mxarrbin għasra. Kemm ħadu r-ruħ x'ħin xeddu dak l-ilbies sħun u komdu li ommhom kienet dendlitilhom għas-sħana tal-forn!

Reuben u Claire kienu jmorru l-iskola sekondarja tar-raħal ta' Haż-Żerniq... fejn kienu joqogħdu. Reuben kellu tlettax-il sena u kien fit-tieni sena ta' l-iskola sekondarja. Claire kienet sena iżgħar. Peress li l-iskola kienet maqsuma f'żewġ blokki... wieħed għas-subien u l-ieħor għall-bniet, iż-żewġ aħwa kienu jistennew lil xulxin faċċata ta' l-iskola biex imorru lura d-dar flimkien.

"X'tgħiduli ġdid illum? Kif mortu l-iskola?" fethet id-djalogu bis-soltu diska ommhom hekk kif newlitilhom it-te u poġġiet il-pastini f'nofs il-mejda.

"U kif trid tmur! Dejjem l-istess," qalet bintha, bejn belgħa u oħra. "Anzi illum aġar mis-soltu għax minħabba x-xita lanqas stajna noħorġu nilagħbu f'tit waqt il-*break*."

"Jien ma ddejjaxtx," qal Reuben, b'pastina f'ħalqu, hu u jtaffi l-ġuħ. "Illum fil-klassi ġie tifel ġdid. Qalu li qabel kien

joqgħod il-Mosta, iżda billi l-familja tiegħu giet toqgħod hawn, beda jiġi l-iskola tagħna. Tgħidx kemm hu dħuli u intelliġenti! Taf x'hiex? Is-sajf l'għadda qattgħu f'kamp f'Għajn Tuffieha... il-parti l-kbira waħdu u jsajjar hu wkoll. Kemm ħadt pjaċir nisimgħu jirrakkontali l-praspar li ltaqa' magħhom waqt li kien qed jikkampja. Issa għandu jgħibli logħba għdida tal-kompjuter li għabielu zijuh mill-Ingilterra."

"X'jismu?" staqsiet Claire.

"Fabian. Fabian Borg," weġibha minnufih huha waqt li qabad pastina oħra. "U anke *mobile* għandu. Ġabu l-iskola illum u tgħidx kemm dħakna meta beda jdoqqlu waqt il-lezzjoni tal-*Jaguar*".

"Isma', isma', " għajtet b'ton sever ommu, "dak għandu isem. Mr Borg u ħallik mill-*Jaguar*!"

"Imbierek Alla x'għu għandek! Jaqaw ma kilt xejn l-iskola?" fethet l-attakk nanntu meta rat lil Reuben jaqbad pastina oħra.

"Ix-xita tiftaħli l-aptit u meta niftakar li nhar it-Tlieta sejrin jibdew il-vaganzi tal-Milied niftaħ aptit akbar," weġibha Reuben issa li kien dara jiddefendi ruħu quddiem l-insistenza tagħha biex jiekol.

"Iss... jien ħsibtu ser jgħid li l-pastini għewni tajbin!" fendiet kumment omm Reuben b'ton ta' min ha għalih.

"U mela ma għewx tajbin," qalilha binha bid-daħka, "mela int xi darba tagħmel xi haġa ħażina!"

"Aħjar ma toqgħodx tiekol wisq," għibditlu siequ oħtu. "Żaqqek qed taqbiżlek 'il barra centimetru kuljum!"

Reuben ma kienx se jħalliha ħelwa għal melħa imma malajr ikkalmat is-sitwazzjoni ommhom.

"Isa! Morru ibdew il-*homework* ħalli tfittxu tlestuh, għax illum għandi biċċa xogħol għalikom, u jekk twettquha tajjeb, tibdew is-sena b'ħames liri zieda fil-but."

It-tfal ġennewha biex tgħidilhom x'inhu dan ix-xogħol, iżda ommhom żammet sod u baqgħet tinsisti li jridu jagħmlu l-*homework* l-ewwel. U għaldaqstant it-tfal telqu b'għirja lejn kamarthom, issakkru għewwa u ntefgħu fuq xogħolhom.

Dak inhar fil-ghodu, waqt li t-tfal kienu l-iskola, Marija rċeviet telefonata mhux tas-soltu mill-Awstralja. Kienet Ġulina... li kellha dar mhux bogħod wisq minn tagħhom. Qaltilha li għal nofs Jannar hi u l-familja kienu ġejjin iqattgħu xi jiem f'Malta u talbitha tnaddfilhom ftit id-dar. Qaltilha wkoll li jekk taċċetta kienet ser tħallasha tajjeb. Marija ma kinitx taf tgħid le u għalhekk aċċettat. Kienet taf tajjeb li bilkemm setgħet tlaħħaq mal-faċendi tagħha aħseb u ara ma' ta' haddiehor iżda ġietha idea. Tgħid lil uliedha biex imorru jnaddfuha huma. U l-flus jeħduhom huma kif kien xieraq.

Id-dar ta' Ġulina ma kinitx waħda żgħira, iżda bi ftit sforz, uliedha setgħu jnaddfuha sew. F'waħda mill-vaganzi li l-familja ta' Ġulina għamlet m'ilux kienet ħalliet iċ-ċavetta tad-dar għand Marija ħalli jekk tinqala' xi haġa fid-dar tkun tista' tiftaħ hi.

Bilkemm għaddiet siegħa li Reuben u Claire ma nizlax jaqbzu t-turġien tlieta tlieta u kollhom fuq ix-xwiek, daru qaqqoċċa m'ommhom.

"Ma, il-*homework* kollu lest. Issa fissrilna l-biċċa xogħol tiegħek x'inhi," qaltilha f'nifs wieħed Claire.

U l-omm bdiet tgħidilhom x'riedet minn għandhom Ġulina.

"Mhux hekk tgħid!" hatafha Reuben. "Mela ma nagħmilx il-vaganzi tal-Milied ninqatel fid-dar ta' Ġulina? Għid appa! Tikri seftura 'kk itrid."

"Hallini nispiċċa Reu. Din il-biċċa xogħol m'intomx ser tagħmluha karità. Ġulina qaltli li ta' dan ser tħallasni sew, u billi x-xogħol ser tkunu għamiltuh intom, il-flus teħduhom intom. U ibqa' ċert li biex tnaddfuha m'intomx ser iddumu xi seklu. Ġurnata jew tnejn."

"U kemm ser ittina?" staqsa bi ftit aktar interess Reuben, wara li ḥasibha ftit.

"Ma semmitlix ammonti iżda tafu kemm għandhom flus dawk in-nies! U żgur mhumiex se jixxahħu magħkom," komplet hajritu ommu.

Greta

"Orrajt mela," ikkonkludiet Claire, "jien lesta nidhlilha. Però int ukoll trid tmidd idejk tafx!"

"Uliedi," indahlet fin-nofs in-nanna Tarcisja, "bla flus la tgħannaq u anqas tbus. Reuben, opportunità biex tagħmel sold titlifhiex għax għad tfittixha u ma ssibhiex. Eh... l-istrina tiegħi kienet tkun xi tliet soldi, u darba f' mitt qamar, sikspens."

"Jien lest ngħin ukoll izda qabel xejn irrid inkun naf fejn ser innaddaf. Mhux ser nikkommetti ruħi qabel ma nkun dort dawra sew mad-dar. Heqq... ħadd ma jixtri għalqa jekk ma jkunx għadu raha."

"U kemm sirt bravu wkoll!" għaddietu biż-żufjett Claire. "Issa mmorru nittawlu s'hemm u mbagħad ara int. Fil-każ li ma tiġix, il-flus ingawdihom kollha jien!"

"Meta? Il-lejla? Mela qed tiġġennu?" tkażat in-nanna Tarcisja. "Mela m'intomx tisimgħu dix-xita niezla? Sewwa timbokkaw xi pulmonite u tgħaddu l-Milied fis-sodda jew l-isptar! Ara ma tmorrux taf għax..."

"U le le," qatgħalha kliemha Reuben. "M'aħniex sejrin il-lejla. Immorru għada wara l-iskola. Għada l-Gimgha u ma jkollniex bżonn nagħmlu l-*homework* kollu f'salt."

U ftehm u li l-għada fil-għaxija, wara l-iskola jmorru jarawha. Dik il-lejla ħadd ma xiref barra. Claire rat episodju ta' *Friends* u Reuben għamel kwarta medhi b'logħba tal-kompjuter. U wara li teftfu xi haġa ta' l-ikel, l-aħwa telgħu f'kamarthom, intefgħu bħal xkora mimlija f'soddithom u raqdu.